

FOR DISCUSSION PURPOSES

MW. MR. DRS. H.M.A. OVER DE LINDEN, 13 FEBRUARI 2016

INGEZONDEN BRIEF/OPINIE **AAN DE VOLKSKRANT** ALS REACTIE OP HET ARTIKEL VAN 7 FEBRUARI 2016 VAN BERT LANTING: "Wat staat er nou echt in het associatieverdrag?"

Bert Lanting gaat in zijn artikel van 7 februari onder de titel: "Wat staat er nou echt in het associatieverdrag?" in op de inhoud en bedoeling van het associatieverdrag met Oekraïne. Wat direct opvalt is de stelligheid waarmee Lanting bepaalde veronderstellingen pareert of zijn eigen mening onderbouwt. Drie voorbeelden:

"Volgens de tegenstanders zet de EU met het associatieverdrag de poort open voor Oekraïne, maar dat blijkt niet uit de tekst". Conclusie: "Geen belofte van toekomstig lidmaatschap". Echter, bij bestudering van het 323 pagina's tellende verdrag blijkt onder andere dat art. 56 lid 2 bepaalt dat het acquis communautaire (een omvangrijk op EU leest gestoeld pakket wetten) het voorportaal (minimum voorwaarde) voor toetreding is en er een tijdspad wordt uitgestippeld waarbinnen het acquis moet zijn geïmplementeerd in de Oekraïense wetgeving. Deze bepaling wijst op de ambitie van de EU om Oekraïne te zijner tijd als lid te mogen verwelkomen. Mocht men niet zijn overtuigd, het navolgende citaat uit een resolutie van het Europese Parlement (EP) van 15 januari 2015 (2014/2965RSP, punt 17) neemt alle mogelijke twijfel weg: het EP "herhaalt in dit verband zijn standpunt dat de associatieovereenkomst niet het einddoel in de betrekkingen tussen de EU en Oekraïne vormt; wijst er voorts op dat Oekraïne, overeenkomstig artikel 49 VEU (Verdrag van de Europese Unie), net als alle andere Europese landen een Europees perspectief heeft en het EU-lidmaatschap kan aanvragen".

"Volgens Thierry Baudet, een andere voorman van het nee-kamp, is het associatieverdrag geen handelsverdrag maar een integratieverdrag, ook op militair terrein. Ik zou met Baudet willen zeggen: léés het even, want dan blijkt dat het allemaal nogal meevalt".

Afgezien van wat je allemaal over Baudet kan zeggen, is hij als gepromoveerd jurist wél in staat om verdragen te lezen en te begrijpen. Zo heeft Baudet kennelijk niet over de zinsnede heengelezen dat een gemeenschappelijk veiligheids-, en defensiebeleid (GVDB) tot stand komt (art. 7). Daarop kan worden gezegd dat dit nog niet betekent dat de EU Oekraïne militair *moet* bijstaan. De praktijk zal zijn dat dit wel gebeurt, immers wat is er anders nog *gemeenschappelijk* aan het veiligheids-, en defensiebeleid?

*"Het is absurd om de annexatie van de Krim door Rusland en het uitbreken van de oorlog in het oosten van Oekraïne te wijten aan het associatieverdrag (...). De vraag moet juist zijn: welk recht heeft Moskou om in te grijpen in Oekraïne als dat land voor een koers kiest die het Kremlin niet aanstaat? Ook hier geldt: ken uw geschiedenis, in dit geval de **verdragengeschiedenis**, want op het moment dat Janoekovitsj, voormalig president van Oekraïne, in november 2013 besloot om het associatieverdrag niet te tekenen, golden er afspraken, zowel tussen Rusland als Oekraïne over de Russische Zwarte Zeevloot, alsook tussen de EU en Oekraïne over handel en het streven om te komen tot een vrijhandelszone, neergelegd in het zogeheten Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO)".* Het PSO biedt Oekraïne expliciet de mogelijkheid om niet alleen een vrijhandelszone met de EU te creëren maar ook *fiscaal vriendelijk* in de BTW sfeer naar ander voormalige Sovjet landen te blijven, waaronder Rusland.

En zo komen we op het punt dat we ook na het lezen van het artikel van Bert Lanting nog niet weten "wat er nou echt in het associatieverdrag staat", maar dat het verdrag wellicht gezien **de verdragengeschiedenis** niet "zo'n tamelijk onschuldig karakter" heeft als velen, waaronder Bert Lanting doen vermoeden.